

Kulturdepartementet

Museum Stavanger
Muségata 16, 4010 Stavanger
T 51 84 27 00
post@museumstavanger.no
museumstavanger.no
Org. no. 995 642 034

Vår ref.:
Deres ref.: SAA

Om kunsten og kulturarvens kraft i hverdagsintegreringen

Viser til brev datert 22.7.16 hvor Museum Stavanger (MUST) blir bedt om å komme med innspill og vise til relevante eksempler vedrørende museets pågående og fremtidige integreringsarbeid.

MUST som møteplass

MUST ønsker at museene skal oppleves som engasjerende og inkluderende møteplasser for alle. Kunst og kultur åpner dører, gir felles opplevelser og referanser og er dermed avgjørende for våre opplevelser av å høre sammen. MUST sine ti museer fungerer alle som møteplasser for ulike grupper i byen, og er i kraft av dette integreringsarenaer for Stavangers bredt sammensatte internasjonale befolkning. Stavanger har innflyttere fra omtrent 180 land og mer enn 20 prosent av byens befolkning har innvandrerbakgrunn. MUST er opptatt av å gjøre museene relevant for ulike innvandrergrupper, både som publikum og utøver. Dagens flyktning og asylsituasjon har aktualisert museets samfunnsansvar ytterligere. Kompetanse på migrasjon og migrasjonshistorie er derfor viktig for museet fremover.

«Vi stiller nye spørsmål til en fremmed kultur som den aldri har stilt seg, vi søker svar på våre egne spørsmål i den, og den fremmede kulturen svarer oss ved å åpenbare nye sider av seg selv for oss, og nye meningsdybder» skrev Bakhtin, og mente at vi gjennom kulturmøter kan utvikle en gjensidig og dypere forståelse av hverandres kulturer.

Årskort til flyktninger.

Alle flyktninger og asylsøkere som besøker museet får et gratis årskort. For å nå ut til flyktningene og fortelle om tilbudet til MUST reiste museumsansatte vinteren 2016 ut til mottakene for å informere om museene og hva de kunne tilby. Ved å tilby årskort kan man imøtekomme ulike interesser og behov. MUST har de siste månedene hatt besøk både av grupper og enkelt besøkende fra mottakene.

Kultur må være tilgjengelig for alle. Ved å gi årskort til nyankomne flyktninger og asylsøkere i Stavanger kommune ønsker Museum Stavanger (MUST) å understreke nettopp det.

Migrasjon

Migrasjon er et tema som blir belyst på ulike måter ved museet.

Museets mål er å øke kunnskap om migrasjon og integrasjon ut fra et flerkulturelt, museologisk og tverrvitenskapelig perspektiv.

Migrasjonsaspektet blir forsøkt integrert i alt det arbeidet som museet gjør.

Det gjelder i innsamling til museets samling, dokumentasjonsarbeid, formidling, undervisning og i utstillingsproduksjon.

MUST har fra 2014 ansatt en historiker i en fast stilling på feltet migrasjon, og har med dette styrket den faglige kompetansen på dette området. Under Forsknings dagene i september 2016 vil museets migrasjons historiker være en av stand-up forskerne med migrasjon som tema.

I en ny historisk utstilling om barndomshistorie «Tidsrommet – barndom gjennom 900 år» på Norsk barnemuseum som statssekretæren åpnet i juni 2016 står innvandring til Stavanger og utvandring fra Stavanger sentralt.

Museet presenterer i utstillingen migrasjon til og fra Stavanger fra middelalderen av frem til i dag. Med det får vi frem flere perspektiver på hvorfor mennesker vandrer og hvor avhengig Stavanger har vært av innvandring. De ulike tidene som det fortelles om i utstillingen er bygget opp rundt flere barn. Alle tidsdykkene med barna berører migrasjon i større og mindre grad. Ole som er ti år i 1888 gir et bilde av hvordan det var å være

barn og måtte forlate hjemlandet sitt for å reise til en helt ny og ukjent verden. Han illustrerer utvandringen til Amerika, mens ti år gamle Karolina gir et bilde av hvordan det er å være innvandrer i Stavanger på 2000-tallet.

I anledning grunnlovsjubileet viste kulturhistorisk avdeling utstillingen *Nablus – en okkupert by* i 2014 og 2015. Utstillingen ble laget i samarbeid med det palestinske kultursenteret; Nablus Cultural Heritage Enrichment Center, Fortidsminneforeningen i Stavanger og Nablusforeningen i Stavanger. I denne utstillingen forteller Palestinske flyktninger i flere generasjoner sine historier om flukt, okkupasjon og undertrykkelse.

Temaer i formidlingen til skoleklasser var blant annet refleksjon rundt ytringsfrihet og flyktingenes situasjon, og årsaker til at mennesker blir fordrevet fra sitt hjemland. Samtale rundt temaer som demokrati, okkupasjon, menneskerettigheter og identitet stod sentralt. I løpet av utstillingsperioden arrangerte museet aktivitetsdager med fokus på formidling av palestinsk kultur (mat, musikk, dans, språk, barnekultur), samt foredrag med temaer knyttet opp mot utstillingen, blant annet om kvinners situasjon.

MUST ønsker også å markere migrasjon i forbindelse med nye byhistoriske utstillinger til Stavanger sitt 900 års jubileum i 2025.

Flerspråklige elever

Flerspråklige barn ved Johannes læringscenter og andre opplæringscenter bruker alle våre museer/formidlingstilbud i opplæringen.

Det tverrfaglige formidlingsnettverket i MUST jobber med å utvikle et mer helhetlig tilbud til flerspråklige elever med prosjektet som har arbeidstittel «MUST museumsintro». I plan for formidling ved Museums Stavanger fra 2016 heter det:

«Formidlingsnettverket ønsker å videreutvikle et systematisk museumstilbud til innføringsklasser ved læringscenter, mottaksskoler i videregående skole og norsk-introklasser ved UiS med tanke på en god integrering i byen. Prosjektet har arbeidstittelen «MUST Museumsintro». Gjennom flere år har disse

klassene besøkt de fleste av våre museer. Ved hjelp av evalueringer fra elever og lærere ser vi nytten av å systematisere dette samarbeidet og videreutvikle innholdet. Museet ser på samarbeidet med elevene med minoritets-bakgrunn og lærerne som svært verdifullt, ikke minst fordi gjenbesøket er stort.».

Formidling på flere språk

Museets ønsker å speile det mangfoldet som byen representerer. Museet tilbyr omvisninger i hovedsak på norsk og engelsk. Men, det er en uttalt målsetting og utvikle og styrke museets flerspråklige formidlingstilbud.

I 2016 har museet gitt omvisninger på polsk på to av våre museer, Ledaal og Breidablikk. Dette har vært svært populært, da polsk er en av regionens største språkgrupper. Omvisningen ble gitt av en av vertene som er polsk og bor i Norge. Museet har også andre verter med innvandrerbakgrunn som tar omvisninger på sitt språk.

Norsk hermetikkmuseum tilbyr skriftlige guider til omvisningene på 10 ulike språk. MUST har flerspråklige omvisninger i utstillingene på alle MUST sine museer. For eksempel viser Stavanger maritime museum en ny utstilling om sild sammen med Maritimt museum i Klaipeda i Litauen. Tekstene er på norsk, litauisk og engelsk.

I forbindelse med Nablus-utstillingen (2014/2015) valgte vi å benytte arabisk: alle utstillingstekster var på både arabisk, engelsk og norsk. Arabisk ble også brukt i brosjyrer og i avisannonser i forbindelse med markedsføringen av utstillingen/arrangementene. Unge arabisk-talende skoleelever som kom på besøk i utstillingen satte stor pris på å kunne vise sine medelever at de kunne lese utstillingstekstene på alle tre språkene!

Velkommen til museet på 26 ulike språk

Det første en møter når en besøker Norsk barnemuseum er en film der en ønskes velkommen av 31 barn/ungdommer i Stavanger på 26 ulike språk fra 23 nasjoner. Filmen ble produsert med barn fra Johannes Læringscenter og

med barn fra en barneskole i Stavanger til utstillingen «Tidsrommet» som åpnet i juni 2016. Den vil i tillegg til å stå i inngangen til museet også flyttes utenfor museet på gateplan. Dette fordi vi ønsker at publikum allerede før de kommer inn i museet skal føle seg inkludert. Høsten 2016 blir det et eget arrangement for de barna som har vært med å gjøre denne filmen mulig.

<https://www.facebook.com/Norsk-barnemuseum-180149965352039/>

Integrering og inkludering i tiden fremover

MUST vil i tiden fremover ha et enda større fokus på integreringsarbeidet, både i utstillingsproduksjon, formidling, nyansettelser og i samlingsforvaltningsarbeidet.

Når det gjelder utviklingen av gjenstandssamlingene ved avdelingene er det et mål at den gjenspeiler Stavanger som en flerkulturell by.

I plan for innsamling i perioden 2016-2021 vil det jobbes mot å skape en samling som i større grad enn i dag er representativ i forhold til kjønn, klasse og kultur og religion.

I tillegg til å evaluere og bygge videre på de ovennevnte tiltakene som allerede finnes ved MUST sine museer, vil vi diskutere nye tiltak i handlingsplan for 2017. Disse vil bli grundig diskutert i løpet av høsten 2016. Det vil også lages en femårsplan for avdelingene.

Et eksempel på et prosjekt som kan bidra til integrering og inkludering i tiden fremover er: Innsamling av digitalt fødte foto. Vi ønsker å nå ut til alle byens innbyggere for å dokumentere samtidens Stavanger. Gjennom innsamlingsarbeidet vil det bli lagt vekt på ulike tema som mat, tradisjoner, feiringer og reiser. Dette er et innsamlings- og utstillingsprosjekt som vi håper kan bidra til integrering både for de som deltar i prosjektet og for de museumsbesøkende.

Som museet innledningsvis har understreket er vi opptatt av å gjøre museene relevant for ulike innvandrergupper, både som publikum og utøver. Dagens flyktning og asylsituasjon har aktualisert vårt samfunnsansvar.

Kompetanse på migrasjon og migrasjonshistorie er derfor et viktig satsningsområde for museet fremover og vi ser i den sammenheng frem til kulturministerens planlagte konferanse høsten 2016.

Vennlig hilsen

Siri Aavitsland

adm direktør

Museum Stavanger.

